

BARBETIEN LONKKATULOKSET ALKUPERÄN MUKAAN

Paula Horne & Taina Horne

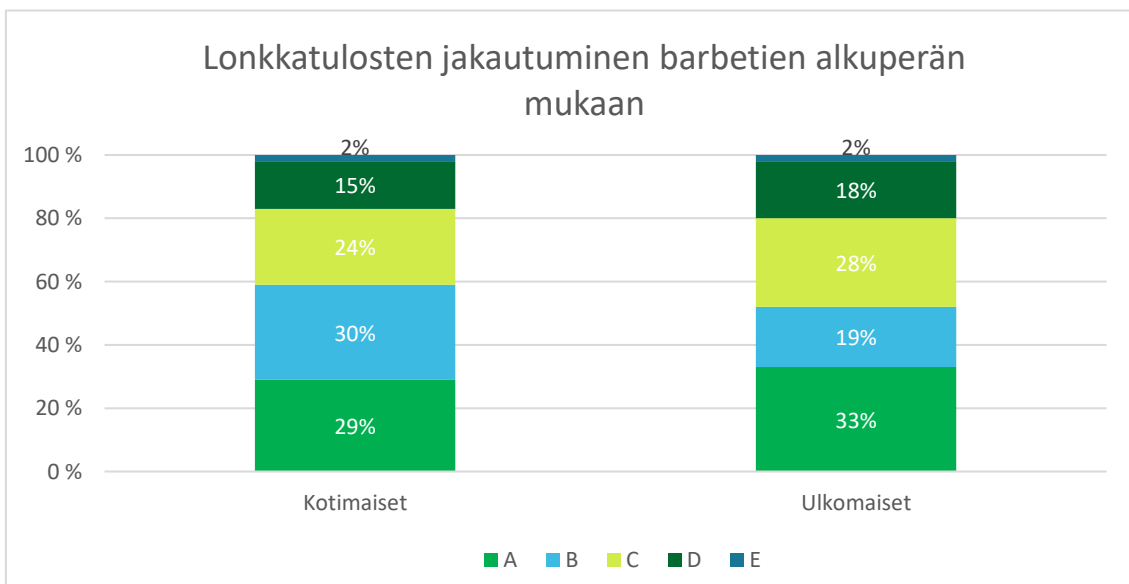
6.11.2022

Suomen barbetpopulaatiosta noin kymmenesosa on tuontikoiria. Suomalaista alkuperää olevilla barbeteilla on paremmat lonkat kuin tuontikoirilla. Tuontikoirista on käytetty suhteellisesti selvästi suurempaa osaa jalostukseen. Jalostukseen käytetyillä tuontikoirilla on keskimäärin huonommat lonkat kuin kotimaisilla jalostukseen käytetyillä barbeteilla. Nartuilla ja uroksilla ei ole suurta eroa jalostuskäytön tai D-lonkkaisuuden suhteen. Tuontikoirankin omistajalla tulisi olla malttia jättää koira pois jalostuksesta huonojen lonkkien vuoksi.

Suomen barbetkanta on luonnollisesti tullut alun perin ulkomailta tasan 20 vuotta sitten. Vuonna 2004 syntyi ensimmäinen pentue, ja barbeteja on rekisteröity Suomeen jo 977 (1.11.2022). Edelleen ulkomailta tuodaan pentuja ja joskus vanhempiakin koiria, mikä on järkevää Suomen populaation kannalta. Marraskuun alkuun mennessä Suomeen on rekisteröity 74 tuontikoiraa. Pentuerekisteröintejä eli suomalaisten kasvattajien pentuja on rekisteröity 903. Tuontikoirat muodostavat siten vajaan kymmenesosan koko Suomen populaatiosta.

Suurimmassa osassa tuonteja on takana suomalainen barbetkasvattaja. Koska koiran suunniteltu jalostuskäyttö on usein koiran tuonnin taustalla, suuri osa eli 77 prosenttia tuontikoirista on lonkkakuvattu. Lonkkakuvaus on jalostuskäytön edellytyksenä rodun PEVISA-määräysten mukaan. Kotimaassa syntyneistä barbeteista huomattavasti pienempi osa, vain 37 prosenttia, on lonkkakuvattu.

Tuontikoirista noin puolella, 53 prosentilla, on vähintäänkin lähes terveet B:n lonkat (kuva 1.). Kotimaisista koirista vähintään B:n lonkat on 59 prosentilla. Ero pohjautuu B-lonkkien suhteelliseen eroon toisiinsa: kotimaisilla koirilla on selvästi enemmän B-

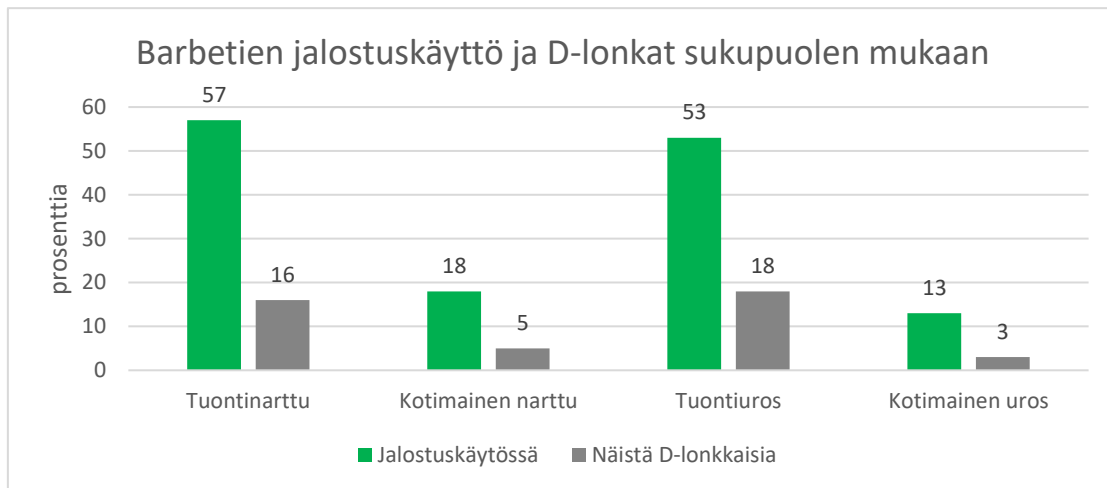

lonkkia, mitä tuontikoirien hieman parempi tilanne A-lonkissa ei riitä kompensoimaan. Selvästi huonoja D-lonkkia on tuontikoirilla hieman useammin.

Kuva 1. Barbetien lonkkatulokset alkuperän mukaan

Tuontikoirista reilua puolta eli 57 prosenttia on käytetty jalostukseen. Kotimaisilla koirilla vastaava luku on 41 prosenttia. Koiran omistajalle, ja erityisesti kasvattajalle, on pettymys, jos tuontikoira osoittautuu lonkkavikaiseksi. D-lonkkaisista tuontikoirista 70 prosenttia on käytetty jalostukseen, kun kotimaisista D-lonkkaisista on käytetty jalostuksessa vain 11 prosenttia.

Tuoduista barbeteista narttuja on 57 prosenttia. Hieman suurempaa osaa tuontinarttuista kuin -uroksista on käytetty jalostukseen (kuva 2). Myös kotimaisista koirista useampia narttuja kuin uroksia on käytetty jalostuksessa. Tuontiuroksista hieman suuremmalla osalla kuin nartuilla on jalostukseen käytetyistä koirista D-lonkat. Kotoperäisillä koirilla suhde on toisin päin.

Ulkomailta tuonnit ovat tarpeen populaatiogeneettisistä syistä. Kasvattajan tai omistajan tulisi kuitenkin alun perinkin varautua siihen, että koiraa ei käytetä jalostukseen pelkästään hieman erilaisen sukupuun takia, jos esimerkiksi lonkat ovat huonot. Vanhempien lonkkatulokset korreloi selvästi jälkeläisten lonkkatuloksen kanssa (Barbet – Jalostuksen tavoiteohjelma... sivu 47) – mitä huonommat lonkat vanhemmillä, sitä todennäköisempää se on myös jälkeläisillä.

Lähde: Barbet – Jalostuksen tavoiteohjelma 2021–2025. 80 s. <https://barbet.fi/platform/wp-content/uploads/2021/01/Barbet-JTO-2021-2025-lopullinen.pdf>